

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ ТА ЛОГІСТИКИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих науковців

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

17 листопада 2023 року

Рівне

2023

Відповідальна за випуск д. е. н., професор Дейнега І. О.

*Рекомендовано до видання Вченою радою
Рівненського державного гуманітарного університету,
протокол № 12 від 05.12.23 р.*

Стан та перспективи розвитку бізнес-середовища в умовах сучасних викликів: III Всеукраїнська науково-практична конференція здобувачів вищої освіти та молодих науковців, 17 листопада 2023 р.: [тези доп.]. – Рівне: РДГУ, 2023. – 217 с.

Збірник містить тези доповідей результатів актуальних досліджень здобувачів вищої освіти та молодих науковців, що стосуються тенденцій розвитку бізнесу в умовах невизначеного середовища, а також пропозиції щодо їх врахування при управлінні діяльністю організацій.

Розраховано на здобувачів вищої освіти, науковців, викладачів закладів вищої освіти, фахівців із економіки, маркетингу та управління, підприємців, представників органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Матеріали подано у авторській редакції. За достовірність даних та унікальність поданого до друку матеріалу відповідальність несуть автори.

УДК 338.242.2

© Рівненський державний гуманітарний
університет, 2023

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету Постолювський Руслан Михайлович, проф., ректор РДГУ

Заступники голови оргкомітету

Крикавський Євген Васильович, д. е. н., проф., завідувач кафедри маркетингу і логістики НУ «Львівська політехніка»;

Дейнега Інна Олександрівна – д. е. н., проф., завідувач кафедри економіки та управління бізнесом

Лорві Ірина Федорівна – к. е. н., доц., завідувач кафедри маркетингу

Волошин В. С. – к. е. н., доц.;

Глинський Н. Ю. – д. е. н., проф.;

Дейнега О. В. – д. е. н., проф.;

Ковальчук С. В. – д. е. н., проф.;

Косар Н.С. – к. е. н., доц.;

Кратт О.А. – д. е. н., проф.;

Кузьмак О. І. – д. е. н., проф.;

Лихолат С. М. – к. е. н., доц.;

Паламарчук О. С. – к. е. н., доц.;

Пелех О. Б. – д. е. н., проф.;

Пляшко О. С. – к. е. н., доц.;

Попко О. В. – д. е. н., проф.;

Сачук Р.М. – д. вет. н., проф.;

Хомич С. В. – к. е. н., доц.;

Шинкаренко Н. В. – к. е. н., доц.;

Юськів Б. М. – д. політ. н., проф.;

Юхименко - Назарук І. А. – д. е. н., проф.;

Якубовська Н. В. – к. е. н., доц.;

Жифарський Д. – здобувач вищої освіти;

Кибукевич С. – здобувач вищої освіти;

Якубовська В. – здобувач вищої освіти.

ефективних рішень. Важливо враховувати контекст та специфіку конфлікту, а також взаємодіяти з урядом та іншими зацікавленими сторонами для досягнення спільних цілей. Управління підприємствами в умовах війни є викликом, але з правильними підходами та стратегіями підприємства можуть виживати та навіть розвиватися в умовах надзвичайних обставин.

Використані джерела

1. Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в умовах війни та післявоєнної відбудови України : матеріали доп. Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 571 с.
2. Mill, John Stuart. Principles of Political Economy with som of their Applications to Social Philosophy. London; Longmans, Green and Co., 1909
3. Кучер Д. Менеджмент під час війни: стратегія управління для виживання та розвитку. Mind, 2023. URL: <https://mind.ua/openmind/20256930-menedzhment-pid-chas-vijni-strategiya-upravlinnya-dlya-vizhivannya-ta-rozvitku>
4. Ватченко Б., Шаранов Р. Антикризове управління підприємством в умовах війни. Економічний простір. 2022. № 182. С. 38–43. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/182-5>

КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ БІЗНЕСУ ВІД ПАРТНЕРСТВА З ОСВІТОЮ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

Настенко О.Р., здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Захарова О.В., д.е.н., проф., професор кафедри економіки та управління

Черкаський державний технологічний університет

Виживання бізнесу в Україні за сучасних умов є досить важливою та одночасно важкою задачею, так як на результативність цього процесу впливає значна кількість зовнішніх чинників. Для ділового середовища України сьогодні такими дестабілізуючими зовнішніми чинниками виступають

безпосередні бойові дії, обстріли території всієї країни, блекауту та воєнний стан, нестабільність або неефективність законодавчих рішень щодо тих чи інших аспектів ведення бізнесу, порушення через війну логістичних мереж та тимчасову або навіть повну втрату компетентних працівників. За таких агресивних умов український бізнес намагається виживати і докласти зусиль до збереження дієздатності регіональної та національної економіки. Дієвою підтримкою бізнесу сьогодні та створенням для нього міцного фундаменту на майбутнє має стати його тісна співпраця з закладами освіти регіону його розташування і забезпечення таким чином тенденцій до нагромадження людського капіталу в діловому середовищі регіону і країни в цілому.

З метою підвищення рівня мотивації представників ділового середовища країни більш ефективно використовувати потенціал партнерства з закладами освіти регіону, перерахуємо ті найбільш значущі конкурентні переваги, які вони від такої співпраці отримують [1-3].

В якості першої переваги слід назвати доступ представників бізнесу до молодого кваліфікованої й мотивованої робочої сили та, що дуже важливо, можливість безпосереднього відбору талантів. Враховуючи той факт, що прибутковість виробничо-господарської діяльності суб'єктів господарювання значною мірою визначається компетентнісний рівнем власного персоналу, його інноваційністю та мотивацією до розвитку, дуже важливо для підприємця мати постійний доступ до молодого кваліфікованого персоналу. Найбільш раціонально зробити цей відбір через механізм реалізації практичної складової навчального процесу підготовки фахівців безпосередньо на виробництві, під час дуальної освіти. З цією метою суб'єктам господарювання доцільно укладати з представниками освітнього середовища договори про проходження здобувачами закладів освіти регіону практичної підготовки на базі даного підприємства. Залучати до проходження практики рекомендовано здобувачів тих спеціальностей, попит на які на підприємстві є найбільшим на даний момент та на перспективу. Це дозволить компанії створити дієвий резерв

молодих фахівців з високим професійним потенціалом без здійснення додаткових витрат на пошук та подальше навчання претендентів.

Другою перевагою слід вважати можливість адресної підготовки фахівців під конкретні кадрові потреби суб'єкта господарювання. Для реалізації даної конкурентної переваги на практиці, залежно від обсягу та розтягнутості у часі такої потреби, можуть бути застосовані різні методи – від участі представників бізнесу в розробці змісту освітньої програми в межах конкретної спеціальності та організації дуальної форми навчання і до запиту на проведення закладом освіти тематичних програм підвищення кваліфікації або стажування для працівників підприємства різних спеціальностей.

Третьою перевагою являється можливість для представників бізнесу брати безпосередню участь у тематичних наукових дослідженнях та генеруванні на їх основі інноваційних рішень за конкретними проблемами компанії. Впровадження таких рішень на практиці дозволить запобігти «вузьких місць» і розв'язати наявні проблеми в діяльності суб'єкта господарювання. Партнерство з закладами освіти дозволить бізнесу залучати здобувачів освіти, викладачів та науковців до досліджень і розробок, подавати заявки на спільні гранти, що стане можливістю залучення грантових коштів на проведення досліджень та закупівлю прогресивного обладнання. Отримане обладнання дозволить підвищити рівень практичних знань здобувачів освіти, які будуть на ньому навчатися і суттєвим чином змінити рівень продуктивності праці на підприємстві. Це буде сприяти більш інтенсивному прийняттю інноваційних управлінських рішень та розвитку нових продуктів або послуг. При цьому не потрібно буде додатково витрачати кошти на навчання персоналу особливостям роботи на новому обладнанні, так як здобувачі освіти вже його опанували та вони зможуть виконувати ці функції за умови їх достатнього мотивування суб'єктами господарювання.

В якості четвертої переваги для бізнесу слід назвати зростання його бренду роботодавця у суспільстві. Дійсно, партнерство з освітніми закладами може підвищити престиж бізнесу в очах співробітників, клієнтів та

громадськості, оскільки це свідчить про соціальну відповідальність компанії та її бажання інвестувати в молодь. Одночасно партнерство з освітніми закладами може допомогти бізнесу підтримувати місцеві громади та сприяти розвитку освіти в регіоні, що може покращити стосунки з місцевими владами та громадськістю.

Загалом, партнерство бізнесу з освітою є перспективним напрямом взаємодії за будь-яких часів задля досягнення та подальшої підтримки власної конкурентоспроможності на ринку, а в повоєнний період воно може допомогти представникам ділового середовища отримати доступ до талановитих фахівців, інновацій та ресурсів, що покращують його конкурентоспроможність і будуть сприяти поширенню принципів сталого розвитку на всіх рівнях.

Використані джерела:

1. Захарова О.В., Настенко О.Р. Стратегічне партнерство бізнесу та освіти як умова активізації розвитку ІТ-сфери України. Економіка і організація управління. 2023. № 1 (49). С. 5-15.
2. Почтавіюк А.Б., Захарова О.В. Роль высшего образования в активизации процессов накопления человеческого капитала. Vybrané aspekty regionálního rozvoje. 6. Vysoká škola evropských a regionálních studií, vyd. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2021. P. 58-81.
3. Хоружа Л., Тадеуш О. Партнерство освіти та бізнесу: у пошуках нових форм взаємодії. Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2020. Вип. 1. С. 7-16.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ЕКОНОМІКА

<i>Вербовський І.А., Попко О.В.</i> РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	4
<i>Волков Д. П.</i> УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ІТ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	6
<i>Грищенко А.В., Басюркіна Н. Й.</i> ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ХЛІБОПЕКАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	9
<i>Іванченко О.В., Гітіс Т. П.</i> ОСНОВНІ ТИПИ МОДЕЛЕЙ ТЕОРІЇ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ	13
<i>Кибукевич С. Ю., Хомич С. В.</i> АНАЛІЗ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ВИРОБНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА «РОКИТНІВСЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»	17
<i>Ласкаєв О. М., Басюркіна Н. Й.</i> ЕКОНОМІКА ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ВІЙНИ	19
<i>Настенко О. Р., Захарова О. В.</i> КОНКУРЕНТНІ ПЕРЕВАГИ БІЗНЕСУ ВІД ПАРТНЕРСТВА З ОСВІТОЮ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД	23
<i>Нікітенко О. І., Хомич С. В.</i> ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЛОКОВАНОГО УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	27
<i>Посільська І., Пелех О.Б.</i> СИСТЕМА МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ АТ «ОЩАДБАНК»	31
<i>Побережний В. Ю., Пляшко О. С.</i> ЕЛЕКТРОННІ ПЛАТІЖНІ СИСТЕМИ ЯК ЗАСІБ РОЗРАХУНКУ ТА ОБ'ЄКТ ОБЛІКУ В КОРИСТУВАЧА	35
<i>Рой Я. А., Синиця Ю. С.</i> ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ	38
<i>Стребіж Є.О., Гітіс Т. П.</i> ПРОГНОЗУВАННЯ РОЗВИТКУ МОЛОДІЖНОГО РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	41

Тези
ІІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти та молодих науковців
«Стан та перспективи розвитку бізнес-середовища в умовах
сучасних викликів»
розміщено на сайті: <https://rshu.edu.ua/contact/naukovi-vydannia>
<https://cutt.ly/J1PVEMV>

Упорядники: О. С. Пляшко, В. Якубовська
Верстка та дизайн: І. А. Либак

Адреса оргкомітету та редколегії:
33028, вул. Степана Бандери, 12,
м. Рівне,
Україна
тел. 0637141418
e-mail: keub@rshu.edu.ua
<https://www.facebook.com/ek.rdgu>
https://www.instagram.com/ekonomika_marketing
<http://t.me/EkonomikaMarketing>
сайт: <https://ekibernetika.org.ua/>

